

Rijswijk

GROENLINKS

Algemene beschouwingen 2019

7 november 2019

Marieke Alberts

Bijdrage van GroenLinks fractievoorzitter Marieke Alberts tijdens de Algemene Beschouwingen op de begroting van 2020.

Voorzitter,

Afgelopen jaar was het lastigste jaar dat ik tot nu toe heb meegemaakt in de politiek. ‘Vertrouwen en verbinden’ - de naam van ons verkiezingsprogramma, dat waar we als GroenLinks voor staan - het werd al aan het begin onmogelijk gemaakt. Een handtekening onder een akkoord bleek niets waard, een verkiezingsbelofte werd gebroken en op een bijzondere, weinig transparante, wijze kwam een nieuw college tot stand.

Ondanks een extra wethouder is de leegte in dit college groot en hoorbaar. Wat wil dit college nou eigenlijk met Rijswijk in de komende jaren? Waar staat dit college voor, behalve het multi-interpretabele begrip ‘de basis op orde’? Een collegewerkprogramma zou daar misschien antwoord op kunnen geven, maar hoewel er wel naar verwezen wordt in de voorliggende begroting, is die er niet gekomen.

“Toon visie en ambitie. Op alle terreinen. (...) Want juist dat maakt op lange termijn weerbaar.” zo gaven we aan tijdens het Kaderdebat. We hopen dat dit nog gaat komen, want we zien het op meerdere fronten helaas onvoldoende terug.

Uit het afgelopen week verschenen rapport van het Europees Milieuagentschap blijkt dat Nederland ver achter loopt als het gaat om Klimaatdoelen. In geen enkel ander land in Europa is het aandeel hernieuwbare energie zo klein en de kloof tussen dat aandeel en de doelen zo groot. Het eerder dit jaar gesloten Klimaatakkoord is niet genoeg om het kabinetsdoel van 49 procent minder CO₂-uitstoot in 2030 te halen, blijkt uit een nieuwe doorrekening van het Planbureau voor de Leefomgeving. Nederland loopt achter; en binnen Nederland sjokt Rijswijk ook nog eens achteraan. Voordat we het weten is de toekomst het kind van de rekening.

Investeringsen zijn nodig en de tijd begint te dringen. Het college schuift de energietransitie echter voor zich uit en snoept iedere keer weer wat van het budget af. De eerste stap die gezet moet worden is de energievisie en zelfs die laat nog op zich wachten. We vrezen dat Rijswijk hopeloos achterop raakt en niet op tijd klaar is binnen de vanuit het Rijk opgelegde termijnen. Spreek uit wat de ambities zijn en ga in verbinding met belanghebbenden, inwoners en organisaties, aan de slag. Inwoners vragen om oplossingen en willen weten waar ze aan toe zijn.

Om onze gemeente toekomstbestendig te maken, zullen we o.a. moeten investeren in verduurzaming van de Rijswijkse energievoorziening. Dat betekent meer energie uit zon en wind en andere hernieuwbare bronnen halen en vooral minder energie verbruiken. Een groot deel van het gemeentelijk elektriciteitsverbruik is toe te schrijven aan openbare verlichting. Door slim en gericht te verlichten, kunnen we daarom veel energie en geld besparen.

“Durf te investeren, in Rijswijk, in de stad, in de mensen, in de samenleving, in dat wat van waarde is. Met slimme duurzame investeringen aan de voorkant is een veel bescheidener bedrag gemoeid dan als het eenmaal misgaat. Dat geldt voor stad en dat geldt voor samenleving.” Toon visie en ambitie; zeker binnen het sociaal domein.

Bijna alle gemeenten in Nederland zijn in de ban van de kosten van de jeugdhulp. In Rijswijk is dat niet anders. Als je het jeugdbeleid alleen vanuit meer grip en minder kosten benadert, dan doe je onze jeugd te kort. Laten we het weer gaan hebben over waar het echt om draait; namelijk dat kinderen en jongeren gelukkig en veilig kunnen opgroeien. En de hulp krijgen die ze daarbij nodig hebben.

Krachttaal over de verantwoordelijkheid bij de ouders leggen, of zeggen dat vroeger alles beter was, werkt daarbij averechts. Wil je echt investeren in een gelukkige en veilige jeugd, dan ligt de basis in de samenleving; een inclusieve samenleving. Een samenleving waarin de jeugd zich beweegt.

Door ouders te ondersteunen, vrijwilligers te versterken en te zorgen voor goed en passend onderwijs, zorg je als gemeente voor verbinding en kun je voorkomen dat er meer specialistische hulpverlening nodig is. Volgens een oud Afrikaans gezegde: “It takes a village to raise a child”.

Voor jong en oud leeft het prettiger in een samenleving waarin we de vrijheid hebben om onszelf te zijn en die vrijheid een ander ook gunnen. Een open Rijswijk waar iedereen erbij hoort en mee kan doen. En zijn of haar mening mag geven; ook als die mening misschien niet de jouwe is. Vechten voor eigen vrijheden en verworvenheden is gemakkelijk. Maar opkomen voor de rechten van anderen, ook wanneer ze niet jouw levensovertuiging delen, is de essentie van een vrije inclusieve samenleving. Dat vraagt om een open blik en de realisatie dat iedereen ertoe doet.

Neem daarom alle mogelijke uitsluitingsgronden mee in het op te stellen inclusief beleid en betrek verschillende groepen inwoners hierbij. Toon meer ambitie dan alleen de vanuit het VN-verdrag opgelegde eis dat mensen met een fysieke beperking mee kunnen doen. En bied mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld een veilige plek, ook na 2021.

Een rijke samenleving is een samenleving waarin mensen zich verbonden voelen; een gemeente met een hoge sociale cohesie. De inrichting van de openbare ruimte speelt daarbij een grote rol en draagt bij aan inclusiviteit. Maak dat een straat in een buurt of wijk niet alleen gericht is op het zo snel mogelijk van A naar B komen. Maar pas verbinding en mogelijkheden om elkaar te ontmoeten toe, om zo de sociale samenhang te vergroten. Zorg er daarom voor dat de openbare ruimte uitnodigt tot lopen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten.

Neem daarnaast bij (her)inrichting telkens de effecten op zaken als gezondheid, luchtkwaliteit, groen, de opbouw van de wijken en onze woonomgeving, nu en in de toekomst mee. Houdt daarbij oog voor mensen die niet zulke diepe zakken hebben; zorg ervoor dat er te allen tijde voldoende mogelijkheden zijn voor mensen met een kleine portemonnee om in onze gemeente te wonen.

De groei van het inwoneraantal die Rijswijk doormaakt vraagt om een andere blik op het ruimtegebruik. Om nieuwe vormen van deelmobiliteit. Dat we slim omgaan met de schaarse ruimte die we hebben. Voor mens, dier en natuur. Zorg voor groene verbindingen, zodat de groene gebieden te voet, per fiets of al varend beter te bereiken zijn. Verbind het groen binnen en buiten Rijswijk en zorg voor een robuust ecosysteem, om in het wild levende dieren en planten te beschermen en de biodiversiteit te versterken. Verbind de verschillende leefgebieden waar we in onze gemeente mee te maken hebben.

Voorzitter, als ik mensen buiten deze raadszaal spreek, merk ik hoe ze verbonden zijn met onze gemeente. Betrek hen bij het op te stellen beleid; luister naar ze en geef ze ruimte, bijvoorbeeld bij het opstellen van een volgende begroting. Maak volop gebruik van de mogelijkheden die de in te voeren omgevingswet biedt om inwoners participatie te laten omarmen en de gemeente te ontdekken als faciliterende en meedenkende partij. Er is veel expertise en kennis en er zijn veel verfrissende ideeën in de samenleving, waar we nu geen of te weinig gebruik van maken. Inwoners zijn dikwijls veel verder dan waar we hier in de raad mee bezig zijn.

Want terug in de tijd, zoals een aantal partijen lijken te willen, kunnen we niet. De enige mogelijkheid die we hebben is vooruit. Waarbij we wel kunnen leren van het verleden. Dat betekent niet dat als er ooit iets fout is gegaan, we het dan helemaal niet meer moeten doen. Juist door je nek uit te durven steken, kan iets ontwikkelen en beter worden. Zie dat als een uitdaging en als een mooie kans. Om visie en ambitie te tonen.

Voorzitter,

de frustratie is hoog binnen de fractie. En dan hebben we het niet alleen over de inhoudelijke keuzes die worden gemaakt en dat we zien dat veel van wat vorig jaar is ingezet wordt teruggedraaid. Maar vooral omdat we als raad zo slecht geïnformeerd en niet serieus genomen worden. Dat we eerst het ene te horen krijgen en even later het andere. Dat is schering en inslag; met name op samenleving.

Antwoorden komen niet, niet compleet, tegenstrijdig, te laat, met een sneer (vraag zou slecht zijn), of worden afgeschoven op de raad. College, wethouders en burgemeester, neem uw verantwoordelijkheid als bestuurders van deze gemeente. Die verantwoordelijkheid mag en kunt u niet elders neerleggen. De raad stelt als

volksvertegenwoordiging slechts de kaders en controleert u. Daarom bent u gebaat bij een goed geïnformeerde raad.

Dat is wederom onvoldoende gelukt bij het opstellen van de voorliggende begroting. Basale informatie, zoals de inmiddels ontvangen toelichting op de dekkingsvoorstellen, ontbrak. Aan het vele knip-en-plakwerk is af te leiden dat er te weinig regie vanuit de bestuurders, die politiek eindverantwoordelijk zijn, kwam. Tegenstrijdigheden komen veelvuldig voor in deze begroting, zoals:

- kansen willen benutten om de biodiversiteit te versterken, maar vervolgens wel het gehele budget ervoor wegbezuinigen;
- aangeven dat duurzaamheid een belangrijk onderdeel van de nieuw te ontwikkelen economische strategie is, maar toch het budget voor ‘duurzame bedrijventerreinen’ schrappen; en
- melden dat de aandacht verschuift naar de ‘echte’ uitvoering van de duurzaamheidsambities, terwijl het bij de energiedoelstelling alleen maar gaat over onderzoeken en verkennen.

Voorzitter, dat brengt ons terug bij de vraag: wat wil dit college nou? We kijken uit naar de beantwoording in eerste termijn en hopen dat het college de schorsing beter benut dan bij het Kaderdebat het geval was.

Meer lezen

<https://rijswijk.groenlinks.nl/nieuws/kaderdebat-2019>